

Procesbevillingsnævnet, St. Kongensgade
1-3, 2. sal, 1264 København K
Kun fremsendt til: post@procesbevillingsnaevnet.dk

Masnedø den 31. december 2025

Ansøgning om tilladelse til anke til Højesteret

Der ansøges herved om Procesbevillingsnævnets tilladelse til at indbringe landsrettens dom - [afsagt den 17. december 2025 af Østre Landsrets 9. afdeling nr. S-214-24](#)¹ - for Højesteret, jf. retsplejelovens § 371.

Sagen rejser principielle og uafklarede spørgsmål af generel betydning om fortolkningen og anvendelsen af:

1. Vandrammedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF), og
2. Spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1 (tidligere § 35, stk. 1),

navnlig spørgsmålet om hjemmel, dokumentationskrav og bevisbyrde, når der meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning og sker domfældelse med direkte retsvirkninger for borgere.

---

1. Vandrammedirektivet

Landsretten har lagt til grund, at påbuddet af 29. august 2018 ikke er ugyldigt, idet retten finder, at danske myndigheders praksis med generelle kategoriseringer af vandløbs økologiske tilstand og standardiserede vurderinger af spildevandsudledningers betydning herfor ikke er i strid med vandrammedirektivet.

Det gøres gældende, at denne tilgang rejser alvorlig tvivl om direktivets korrekte fortolkning, men navnlig om adgangen i national ret til at basere konkrete og indgribende foranstaltninger på generelle metoder uden individuel dokumentation.

Efter ansøgers opfattelse forudsætter vandrammedirektivet, navnlig artikel 4 sammenholdt med bilag V, konkrete og sagsspecifikke vurderinger af det enkelte vandområdes faktiske tilstand og påvirkning jf. overvågningsbekendtgørelsen. Direktivet opstiller bindende miljømål, men giver ikke

---

¹ https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/Dombog_Bortredigeret-OeL-dom-Tobias.pdf

hjemmel til, at individuelle påbud over for borgere kan meddeles på grundlag af generelle kategoriseringer uden dokumentation for den konkrete udlednings faktiske miljøpåvirkning.

Landsrettens tilgang indebærer, at vandrammedirektivet reelt anvendes som begrundelse for at fravige spildevandsbekendtgørelsen § 38 stk.1 om konkret vurdering og dokumentation, hvilket rejser spørgsmål om foreneligheden med EU-rettens grundlæggende principper, herunder forsigtighedsprincippet og kravet om effektiv gennemførelse (effet utile), men tillige om legalitetsprincippet i dansk ret.

Sagen angår dermed grænserne for medlemsstaternes skøn ved implementeringen af vandrammedirektivet, herunder om direktivet kan anvendes til at udvide myndighedernes indgrebskompetence uden klar national hjemmel.

---

2. Spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1

Landsretten lægger ved domfældelsen til grund, at tiltaltes ejendom er beliggende i et område med renskravet SO, og at Hårlev Bæk i 2018 var i ringe økologisk tilstand, som udledningen af spildevandet havde bidraget negativt til. "Bidraget negativt til" er ikke nok, jf. spildevandsbekendtgørelsen § 38 stk. 1 nr. , se også [bilag B](#).

Samtidig lægger landsretten til grund, at der ikke er foretaget nogen konkret undersøgelse af, om spildevandsudledningen fra den pågældende ejendom har bidraget til faktisk forurening af Hårlev Bæk. Det er i strid med spildevandsbekendtgørelsen § 38 stk. 1 nr. 2. På trods heraf finder landsretten, at betingelserne for påbud og domfældelse er opfyldt.

Helt konkret bruger landsretten vandrammedirektivet som rambuk til at underkende kravene til individuelle og konkrete målinger og undersøgelser, som kommunerne er forpligtet til før påbud om forbedret spildevandsrensning kan effektueres jf. spildevandsbekendtgørelsen § 38 stk. 1:

Efter bestemmelsens ordlyd og systematik forudsættes det, at:

- Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt
- Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrøms liggende vandområde.
- Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrøms liggende vandområde er forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at det miljømål for vandområdet, der er fastsat i bekendtgørelse om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, ikke er opfyldt.

Disse betingelser kan efter deres karakter ikke opfyldes ved generelle antagelser eller kategoriseringer, men forudsætter konkrete målinger, undersøgelser og en dokumenteret årsagssammenhæng, jf. overvågningsbekendtgørelsen.

Sagen har tillige en strafferetlig dimension. Ved domfældelse for overtrædelse af miljølovgivningen må det kræves, at de objektive gerningsindholds-betingelser – herunder bidrag til forurening – er bevist ud over rimelig tvivl. Dette beviskrav kan ikke anses for opfyldt ved henvisning til generelle klassifikationer uden individuel dokumentation.

Fortolkningen af § 38, stk. 1, herunder sammenhængen mellem vandrammedirektivet, overvågningsbekendtgørelsen og de nationale dokumentationskrav, er i meget begrænset omfang belyst i retspraksis. Der henvises i den forbindelse til [bilag B](#)² og [bilag C](#)³.

Landsrettens henvisning til “danske myndigheders praksis med generelle kategoriseringer af vandløbs økologiske tilstand” savner efter ansøgers opfattelse en klar og udtrykkelig hjemmel. Hverken vandrammedirektivet, overvågningsbekendtgørelsen eller spildevandsbekendtgørelsen giver grundlag for at erstatte konkrete målinger af fysisk-kemiske kvalitetselementer med generelle vurderinger.

Sammenfatning

Sagen rejser et principielt spørgsmål om, hvorvidt danske myndigheder og domstole kan fravige klare nationale krav - her spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1 - om konkret dokumentation og årsagssammenhæng under henvisning til vandrammedirektivet, og dermed udvide grundlaget for indgribende påbud og strafferetligt ansvar uden udtrykkelig hjemmel.

Spørgsmålet har væsentlig betydning for retssikkerheden og for afgrænsningen af myndighedernes kompetence på miljøområdet og rækker ud over den foreliggende sag.

På denne baggrund anmodes Procesbevillingsnævnet om at meddele tilladelse til anke, således at Højesteret kan tage stilling til fortolkningen af spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, samt de principielle spørgsmål om hjemmel, dokumentationskrav og direktivkonform fortolkning.

---

² <https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/Haarlev-Baek-o4247-27.-maj-2024.pdf>

³ <https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/Naturens-selvrensende-effekt-og-%C2%A7-38.pdf>

Bilag:

Bilag A [Østre Landsrets dom 17. december 2025, Tobias Peter Beck](#)

Bilag B [Forhold omkring Hårlev Bæk i lyset af spildevandsbekendtgørelsen § 35](#)

Bilag C [Naturens selvrensende effekt](#)

Noter:

[På side 4 skriver miljøstyrelsen den den 23. marts 2022⁴](#)

Som nævnt i tidligere svar skal kommunen ved meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning efter § 30 i miljøbeskyttelsesloven foretage en konkret vurdering af, om en ejendoms udledning opfylder betingelserne i § 35 i spildevandsbekendtgørelsen

[På side 3 citeres miljøstyrelsen den 27. februar 2023 i et svar til Næstved Kommune⁵](#)

”Svar 2.2. Der er som nævnt ikke fastlagt spildevandsindsatser af hensyn til kystvande. Ift. § 35, stk. 1, nr. 3 er det ikke tilstrækkelig dokumentation, at vandområdet er spildevandsforurenat. Der skal være dokumentation for, at spildevandspåvirkning er årsag til, at miljømålet for vandområdet ikke er opfyldt. Det skal være en årsagssammenhæng på stofniveau. Det er som nævnt oven for kvælstofpåvirkning, der er den væsentlige årsag til at miljømål i kystvande ikke er opfyldt.”

[På side 2 skriver miljøstyrelsen den den 28. april 2023⁶](#)

Miljøstyrelsen kan oplyse, at det er kommunerne, der er myndighed ved meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning til ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse. Der er ikke et over-underordningsforhold mellem Miljøstyrelsen og de kommunale miljømyndigheder, og styrelsen skal hverken godkende eller kvalitetssikre de kommunale miljømyndigheders afgørelser.

---

⁴ <https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/2022-03-23-svar-fra-Thomas-Rutzou-til-Bit-Carstensen.pdf>

⁵ <https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/Erstatning-for-paabud-uden-hjemmel-Naestved-Kommune-Bilag-2.pdf>

⁶ <https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/Svar-fra-Miljoestyrelsen-Vordingborgvej-336-2023-04-28.pdf>

Ikke stringent jura men alligevel relevant for anken og mere respekt for vandrammedirektivet.

Jura og miljø passer sammen som ild og vand på mange områder i dagens Danmark.

Hvis politiske kompromiser og ideologier konflikter for meget med naturlovene, har vi (og domstolene) et problem.

Vandrammedirektivet er en rammelov, men samtidig "grundloven" omkring overflade- og grundvand. Den understøtter i højere grad naturlovene end mange danske politiske kompromiser og forpligter medlemsstaterne til at bygge lovgivning på konkrete målinger, som godt kan suppleres med modeller og teori, men ikke erstatte dem. Derfor må det være konkrete målinger, der er gældende i retssalene.

I modsat fald efterlyser Fair Spildevand andre retningslinjer.

Fair Spildevand tager forbehold for at komme med yderligere bemærkninger til ansøgningen, hvis vi finder det relevant.

Med venlig hilsen

Fair Spildevand (CVR 38310151)

v/Jørn Rasmussen

Pilealle 5, 4760 Vordingborg

kontakt@fairspildevand.dk

tlf. 2279 7113